

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

مجموعه پرسش های چهارگزینه ای
حقوق بین الملل خصوصی

تدوین: مسلم یعقوبی
انتشارات پتر دانش
۱۳۹۳

سرشناسه	یعقوبی، مسلم، ۱۳۵۴ -
عنوان و نام پدیدآور	مجموعه پرسش‌های چهار گزینه‌ای حقوق بین الملل خصوصی
مشخصات نشر	تهران: چتر دانش، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	۲۴۲ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۷۳۱۶-۳۷-۵
وضعیت فهرست‌نویسی	فیپای مختصر
یادداشت	این مدرک در آدرس http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است.
شماره کتابشناسی ملی	۳۶۴۶۱۹۸

نام کتاب	مجموعه پرسش‌های چهار گزینه‌ای حقوق بین الملل خصوصی
ناشر	چتر دانش
تدوین	مسلم یعقوبی
صفحه آرایی	شهرام خلخالی
نوبت و سال چاپ	اول - ۱۳۹۳
لیتوگرافی	آرمان پیشرو کیان
چاپ و صحافی	فرارنگ
شمارگان	۱۰۰۰
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۷۳۱۶-۳۷-۵
قیمت	۱۲۸۰۰ تومان

مرکز پخش: تهران - خیابان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - کوچه نوروژ - پلاک ۲۰
 تلفن مرکز پخش: ۶۶۴۷۸۹۱۵ - تلفن فروشگاه کتاب: ۶۶۴۸۹۰۵۹
 پست الکترونیک: nashr.chatr@gmail.com
 کلیه حقوق برای مؤلف و ناشر محفوظ است.

◆ سوالات و پاسخنامه کارشناسی ارشد سراسری از سال ۱۳۷۷ الی ۱۳۹۳ ۸

سوالات کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۷۷	۹
<u>پاسخنامه</u> کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۷۷	۱۲
سوالات کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۷۸	۱۷
<u>پاسخنامه</u> کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۷۸	۲۱
سوالات کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۷۹	۲۶
<u>پاسخنامه</u> کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۷۹	۳۰
سوالات کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۸۰	۳۶
<u>پاسخنامه</u> کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۸۰	۳۹
سوالات کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۸۱	۴۵
<u>پاسخنامه</u> کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۸۱	۴۹
سوالات کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۸۲	۵۵
<u>پاسخنامه</u> کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۸۲	۵۹
سوالات کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۸۳	۶۵
<u>پاسخنامه</u> کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۸۳	۶۹
سوالات کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۸۴	۷۵
<u>پاسخنامه</u> کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۸۴	۷۹
سوالات کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۸۵	۸۴
<u>پاسخنامه</u> کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۸۵	۸۹
سوالات کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۸۶	۹۵

۱۰۰.....	پاسخنامه	کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۸۶.....
۱۰۷.....	سوالات	کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۸۷.....
۱۱۰.....	پاسخنامه	کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۸۷.....
۱۱۴.....	سوالات	کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۸۸.....
۱۱۷.....	پاسخنامه	کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۸۸.....
۱۲۲.....	سوالات	کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۸۹.....
۱۲۵.....	پاسخنامه	کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۸۹.....
۱۲۹.....	سوالات	کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۹۰.....
۱۳۲.....	پاسخنامه	کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۹۰.....
۱۳۵.....	سوالات	کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۹۱.....
۱۳۷.....	پاسخنامه	کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۹۱.....
۱۴۰.....	سوالات	کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۹۲.....
۱۴۳.....	پاسخنامه	کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۹۲.....
۱۴۶.....	سوالات	کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۹۳.....
۱۴۸.....	پاسخنامه	کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۹۳.....
۱۵۲.....	سوالات و پاسخنامه	کارشناسی ارشد آزاد از سال ۱۳۸۰ الی ۱۳۹۰.....
۱۵۳.....	سوالات	کارشناسی ارشد آزاد ۱۳۸۰.....
۱۵۷.....	پاسخنامه	کارشناسی ارشد آزاد ۱۳۸۰.....
۱۶۱.....	سوالات	کارشناسی ارشد آزاد ۱۳۸۱.....
۱۶۵.....	پاسخنامه	کارشناسی ارشد آزاد ۱۳۸۱.....
۱۶۹.....	سوالات	کارشناسی ارشد آزاد ۱۳۸۲.....
۱۷۳.....	پاسخنامه	کارشناسی ارشد آزاد ۱۳۸۲.....
۱۷۸.....	سوالات	کارشناسی ارشد آزاد ۱۳۸۳.....
۱۸۲.....	پاسخنامه	کارشناسی ارشد آزاد ۱۳۸۳.....
۱۸۷.....	سوالات	کارشناسی ارشد آزاد ۱۳۸۴.....

۱۹۱.....	۱۳۸۴	کارشناسی ارشد آزاد	<u>پاسخنامه</u>
۱۹۶.....	۱۳۸۵	کارشناسی ارشد آزاد	سوالات
۲۰۰.....	۱۳۸۵	کارشناسی ارشد آزاد	<u>پاسخنامه</u>
۲۰۴.....	۱۳۸۶	کارشناسی ارشد آزاد	سوالات
۲۰۸.....	۱۳۸۶	کارشناسی ارشد آزاد	<u>پاسخنامه</u>
۲۱۳.....	۱۳۸۷	کارشناسی ارشد آزاد	سوالات
۲۱۷.....	۱۳۸۷	کارشناسی ارشد آزاد	<u>پاسخنامه</u>
۲۲۲.....	۱۳۸۸	کارشناسی ارشد آزاد	سوالات
۲۲۶.....	۱۳۸۸	کارشناسی ارشد آزاد	<u>پاسخنامه</u>
۲۳۰.....	۱۳۸۹	کارشناسی ارشد آزاد	سوالات
۲۳۳.....	۱۳۸۹	کارشناسی ارشد آزاد	<u>پاسخنامه</u>
۲۳۶.....	۱۳۹۰	کارشناسی ارشد آزاد	سوالات
۲۳۹.....	۱۳۹۰	کارشناسی ارشد آزاد	<u>پاسخنامه</u>

سخن ناشر

رشته حقوق با تمام شاخه‌ها و گرایش‌هایش به عنوان یکی از پرطرفدارترین رشته‌های دانشگاهی کشور، گروه زیادی از دانشجویان علوم انسانی را به خود جلب نموده است. دانشجویانی که پس از تحصیل، وارد عرصه خدمت شده و در مناصب و جایگاه‌های گوناگون به ایفای وظیفه مشغول می‌شوند. منابع علمی‌یی که در دانشکده‌های حقوق، مبنای کار قرار گرفته و تحصیل دانشجویان بر مدار آن‌ها قرار دارد، در واقع مجموعه کتب و جزواتی هستند که طی سالیان متمادی کمتر تغییر یافته و از صورتی به صورت دیگر تبدیل پیدا کرده‌اند. این در حالی است که نیاز مبرم دانش پژوهان به مجموعه‌های پربار و سودمند، امری غیر قابل انکار است. به این ترتیب ضرورت تدوین کتب غنی و ارزشمند برای رفع نیازهای علمی دانشجویان این رشته و نیز رشته‌های قریب به حقوق، باید بیش از گذشته مورد توجه قرار گیرد. کتبی که از یک سو، روزآمدی و از سوی دیگر، تناسب با نیاز دانش پژوهان در آن‌ها، مورد توجه و لحاظ ناشر و نویسنده، قرار گرفته باشد. موسسه آموزش عالی آزاد چتردانش به عنوان مجموعه‌ای پیشگام در امر نشر کتب آموزشی روزآمد و غنی، توانسته است گام‌های موثری در همراهی با دانشجویان رشته حقوق بردارد. این موسسه افتخار دارد که با بهره‌مندی از تجربیات فراوان خود و با رصد دقیق نیازهای علمی دانشجویان، اقدام به تولید آثاری نماید که مهم‌ترین دستاورد آن‌ها، تسهیل آموزش و تسریع یادگیری باشد. انتشارات چتر دانش امیدوار است که در این مسیر، بتواند با ارائه خدمات درخشان، شایستگی‌های خود را به اثبات رساند.

فرزاد دانشور
مدیر مسئول انتشارات چتر دانش

بیشگفتار

خداوند متعال را شاکر و سپاسگزارم که توفیق عنایت فرمود تا مجموعه حاضر را که مشتمل بر آزمونهای کارشناسی ارشد (سراسری- آزاد) در رشته حقوق بین الملل است، تقدیم علاقه مندان و داوطلبان طی طریق در وادی رشته حقوق بین الملل (که از شاخه های نسبتاً جوان و پویای حقوق می باشد) نمایم. وجود کتب و منابع درسی متنوع از اساتید گرانقدر حقوق بین الملل که مرجع تدریس در دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی می باشد، داوطلبان علاقمند جهت ادامه تحصیل در رشته حقوق بین الملل را با انبوهی از منابع مطالعاتی مواجه می سازد که در طول یک سال آماده سازی جهت شرکت در آزمون کارشناسی ارشد حتی فرصت مرور همه آنها امکان پذیر نمی باشد. علیهذا برخی از منابع موجود در رشته حقوق بین الملل به علت جامعیت و فراگیر بودن موضوعات پرداخته شده در آنها در طول سالهای متمادی به عنوان منبع طرح سؤال طراحان سؤال کارشناسی ارشد قرار گرفته است. پی بردن به اینکه کدامیک از منابع سالهای گذشته با پاسخنامه های تشریحی و ذکر منابع و کتب مأخوذ می بوده که در فرصتی مناسب بر آن شدم تا در جهت آمادگی لازم برای دانشجویان مجموعه حاضر را فراهم کرده و با ذکر منبع پاسخ های ارائه شده نسبت به معرفی مستند کتب جامع در این رشته (با ارائه نمودار در پایان هر فصل و نمودار کل نحوه توزیع سؤالات مجموعه) اقدام نمایم. ۱- این کتاب فقط به طور اختصاصی برای درس حقوق بین الملل خصوصی تهیه شده تا در تمرکز فکری دانشجوی در یادگیری مباحث حقوق بین الملل خصوصی کمک نماید.

۲- مجموعه حاضر، مشتمل بر آزمون های کارشناسی ارشد درس حقوق بین الملل خصوصی از سال ۱۳۷۷ تا سال ۱۳۹۳ بوده که ضمن ارائه بانک سؤالات جامع، آخرین و جدیدترین سؤالات آزمونهای درس مزبور را در بر دارد.

۳- پاسخهای تشریحی ارائه شده دقیقاً از منابع ذکر شده استخراج شده که ضمن تقویت اعتماد دانشجو به اثر حاضر به تقویت اعتماد به نفس داوطلبان در رجوع به منابع درس مرجوعی می انجامد. ۴- با ارائه دو نوع نمودار آماری (موضوعی- کتب درسی) در پایان هر دو نوع آزمون سراسری و آزاد نسبت به معرفی کتاب و منابع جامع و نیز موضوعات درسی مهم (تست خیز) اقدام شده است که برای مدیریت زمان و برنامه ریزی مطالعاتی داوطلبان بسیار مؤثر می باشد.

در آخر، لازم می دانم تا از زحمات مدیریت محترم مؤسسه علمی تخصصی آموزشی عالی آزاد چتر دانش که در چاپ و انتشار این اثر تلاش های بی شائبه ای را متقبل شده اند قدردانی و تشکر نمایم. امید است کتاب حاضر راهگشای داوطلبین و علاقه مندان به رشته حقوق بین الملل و گامی هر چند کوچک در راستای اعتلای جامعه نوپای حقوقی (بین المللی) باشد، ضمن آنکه از کلیه صاحب نظران استدعا دارم که ایرادات و نواقص این اثر را به دیده منت نهاده و با ارائه پیشنهادات و نظرات خود اینجانب را در اصلاح معایب و نواقص یاری نمایند.

مسلم یعقوبی

دی ماه ۱۳۹۳

سوالات و پاسخنامه

کارشناسی ارشد سراسری

از سال ۱۳۷۷ الی ۱۳۹۳

۱۳۷۷

کارشناسی ارشد سراسری

سوالات

- ۱ حق ارتفاق از لحاظ حقوق بین الملل خصوصی ایران تابع قانون ... است.
 الف) اقامتگاه منتفع (ب) اقامتگاه مالک
 ج) محل وقوع ملک مورد ارتفاق (د) محل وقوع ملک صاحب ارتفاق
- ۲ روابط پدر و مادر و فرزندان در موردی که نسبت طفل فقط به مادر مسلم باشد تابع قانون متبوع کدام است؟
 الف) ایوبین (ب) پدر (ج) فرزند (د) مادر
- ۳ یکی از تفاوت‌های حقوق بین الملل خصوصی و حقوق خصوصی داخلی مربوط است به ... این دو رشته.
 الف) منابع (ب) موضوع (ج) ضمانت اجرا (د) مرجع رسیدگی به اختلافات
- ۴ کدام سیستم می تواند مانع بوجود آمدن تابعیت مضاعف بعد از تولد (اکتسابی) شود؟
 الف) استقلال نسبی (ب) خون
 ج) خاک (د) وحدت تابعیت زوجین
- ۵ توصیف یک شرط به عنوان شرط شکلی یا ماهوی توصیفی است ...
 الف) بین المللی (ب) اصلی (ج) داخلی (د) فرعی
- ۶ وجه اشتراک رد تابعیت ایران و ترک تابعیت ایران چیست؟
 الف) غیر ارادی بودن (ب) علی البدل بودن
 ج) تولدی بودن (د) ارادی بودن
- ۷ برای تشخیص تابعیت موثر یا غالب، قاضی می بایست کدام مورد را مورد توجه قرار دهد؟
 الف) به اراده شخص در تعیین تابعیت
 ب) به مقررات کشور متبوع شخص
 ج) به مقررات کشور محل اقامت
 د) اوضاع و احوال شخص از لحاظ سکونت، زبان و علایق عملی
- ۸ احاله در کدام زمینه بوجود نمی آید؟
 الف) احوال شخصیه (ب) ارث (ج) تعهدات قراردادی (د) اهلیت
- ۹ اگر قانون کشور خارجی که طبق سیستم حل تعارض ایران قانون آن صلاحیت دار شناخته شده احاله را نپذیرفته باشد دادگاه ایران باید:

الف) قانون داخلی کشور خارجی را اجرا کند. (ب) حسب مورد احاله را بپذیرد یا رد کند.
 ج) احاله را رد کند. (د) احاله را بپذیرد.

۱۰ زن خارجی که در اثر ازدواج با مرد ایرانی تابعیت ایران را بدست می‌آورد در کدام صورت می‌تواند به تابعیت اصلی خود رجوع کند؟

الف) انحلال نکاح (ب) موافقت دولت
 ج) هر وقت که بخواهد (د) ظرف یک سال از تاریخ ازدواج

۱۱ تقارن صلاحیت قضایی و قانونی در تعارض کدام قوانین امری الزامی است؟

الف) تجاری (ب) شرکتهای (ج) کیفری (د) مدنی

۱۲ قواعد حقوق بین‌الملل خصوصی در هر کشور ...

الف) به موجب قواعد و مقررات ناشی از روابط دولت‌هاست.
 ب) به موجب تعهدات پذیرفته شده در عهدنامه بین‌المللی است.
 ج) ناشی از مصوبات سازمانهای بین‌المللی است.
 د) ناشی از قانونگذار داخلی هر کشور است.

۱۳ در خصوص اثبات قانون خارجی نزد محاکم داخلی ...

الف) اثبات قانون خارجی به موجب مقررات کشور متبوع قاضی است.
 ب) اثبات قانون خارجی به موجب قانون کشور محل اقامت مدعی است.
 ج) قانون خارجی در زمره امور موضوعی است و اثبات آن به عهده شخصی است که به آن استناد می‌نماید.
 د) قانون خارجی جزء امور حکمی است و نیازی به اثبات از سوی طرفین اختلاف نیست.

۱۴ بنیانگذار مکتب جدید ایتالیا کدام است؟

الف) درژانتره (ب) مانچینی (ج) ساوینی (د) شارل دومولن

۱۵ تابعیت رابطه‌ای است بین دولت و فرد.

الف) حقوقی، سیاسی و معنوی (ب) مادی و معنوی
 ج) قراردادی (د) مادی و سیاسی

۱۶ در مورد برواتی که در خارج ایران صادر شده شرایط اساسی برات تابع قانون کدام است؟

الف) اقامتگاه متعهد (ب) دولت متبوع متعهد
 ج) محل پرداخت (د) مملکت صدور برات

۱۷ احوال شخصیه تبعه خارجی مقیم ایران که دارای تابعیت مضاعف است تابع قانون ...

الف) ایران است. (ب) مورد نظر تبعه خارجی است.

ج) دولتی است که تابعیت غالب یا موثر آن را دارد. د) دولتهای متبوع اوست.

۱۸ شرایط و موانع نکاح ایرانیان از لحاظ حقوق بین‌الملل خصوصی ایران تابع قانون کدام است؟

الف) اقامتگاه ب) ایران ج) محل سکونت د) محل وقوع عقد نکاح

۱۹ هرگاه مالک ملک واقع در ایران خارجی باشد هر گونه نقل و انتقال تابع است.

الف) قانون کشور متبوع شخص ب) قانون کشور ایران
ج) قانون کشور محل اقامت شخص خارجی د) حاکمیت اراده مالک

۲۰ حق مکتسبه به موجب قانون صلاحیتدار خارجی به موجب قانون ایران اصولاً:

الف) دارای همان آثار محل ایجاد آن می‌باشد.
ب) دارای آثاری بیشتر از آثار محل ایجاد آن می‌باشد.
ج) در حقوق ایران فاقد وجهت قانونی است.
د) به موجب قانون ایران ارزیابی می‌شود.

۱۳۷۷

کارشناسی ارشد سراسری

پاسخنامه

۱ **گزینه ج صحیح است.** برابر ماده ۹۶۶ قانون مدنی «تصرف و مالکیت و سایر حقوق بر اشیای منقول یا غیرمنقول تابع قانون مملکتی خواهد بود که آن اشیاء در آنجا واقع می‌باشند...» منظور از سایر حقوق در ماده مزبور حقوق عینی می‌باشد که ممکن است افراد بر اشیاء دارا باشند مانند حق انتفاع، حق ارتفاق، وثیقه و امثال آن. لذا حقوق مربوط به اموال غیرمنقول و همچنین حدود تصرفات مالک و صاحب حقوق عینی تابع قانون کشوری است که مال در آنجا واقع است، اگرچه مالک آن خارجی باشد.

(تعارض قوانین - دکتر نجادعلی الماسی - نشر دانشگاهی - ۱۳۷۸ - صص ۱۸۴ و ۱۸۵)

۲ **گزینه د صحیح است.** وفق مفاد ماده ۹۶۴ قانون مدنی «روابط بین ابوبین و اولاد تابع قانون دولت متبوع پدر است مگر اینکه نسبت طفل فقط به مادر مسلم باشد که در این صورت روابط بین طفل و مادر او تابع قانون دولت متبوع مادر خواهد بود» لذا چنانچه پدر طفل معلوم نباشد و انتساب او به مادر مسلم باشد، روابط بین طفل و مادر او تابع قانون دولت متبوع مادر خواهد بود، چه همانطور که گفته شد تنها در این فرض است که در روابط بین ابوبین و اولاد قانون دولت متبوع مادر رعایت می‌شود.

(تعارض قوانین - دکتر نجادعلی الماسی - منبع پیشین - ص ۱۷۹)

۳ **گزینه ب صحیح است.** با تمام وجود جهات اشتراک میان حقوق بین‌الملل خصوصی و حقوق خصوصی داخلی در منابع، ضمانت اجرا و مرجع رسیدگی به اختلافات، چند تفاوت میان حقوق بین‌الملل خصوصی و حقوق داخلی دیده می‌شود که آنها را از یکدیگر متمایز می‌سازند. این تفاوتها عبارتند از:

تفاوت در هدفها

تفاوت در شیوه بیان حکم در قانون (موضوع)

تفاوت بودن دعاوی حقوق بین‌الملل خصوصی از دعاوی حقوق داخلی

تفاوت از حیث قابل طرح بودن دعاوی حقوق بین‌الملل خصوصی در محاکم بیگانه

از حیث سند اجرای حکم یا سند لازم‌الاجرا

(بایسته‌های حقوق بین‌الملل خصوصی - دکتر محمود سلجوقی - نشر میزان - ۱۳۸۰ - ص ۲۵)

۴ **گزینه د صحیح است.** نظر به اینکه تابعیت ناشی از سیستم خون و سیستم خاک از جمله روشهای کسب تابعیت حین تولد هستند نه اکتسابی بعد از تولد، لذا گزینه‌های ۲ و ۳ قطعاً صحیح نمی‌باشد. لیکن از آنجا که اتخاذ روش استقلال نسبی زن نیز در مواردی باعث بوجود آمدن تابعیت مضاعف می‌شود، در حالیکه سیستم وحدت تابعیت زوجین با تحمیل تابعیت شوهر به زن بواسطه عقد ازدواج، می‌تواند مانع بوجود آمدن تابعیت مضاعف پس از تولد شود.

(حقوق بین‌الملل خصوصی - دکتر محمد نصیری - جلد اول و دوم - نشر آگاه - ۱۳۷۸ - منبع

پیشین - صص ۴۱ الی ۴۴)

۵ **گزینه ب صحیح است.** چون مساله توصیف، مقدمه اعمال قاعده حل تعارض است، لذا تنها توصیف‌هایی تابع قانون مقر دادگاه است که برای اعمال قاعده حل تعارض ضروری است یعنی توصیف اصلی محسوب می‌شود لذا از آنجا که توصیف یک شرط حقوقی از حیث شکلی یا ماهوی بودن بر صلاحیت قانون و دادگاه صالح موثر است در زمره توصیف‌های اصلی محسوب می‌شود که می‌بایست وفق قانون مقر دادگاه توصیف صورت بگیرد.
(تعارض قوانین - دکتر نجاد علی الماسی - منبع پیشین - صص ۸۶)

۶ **گزینه د صحیح است.** نظر به اصل ارادی بودن تغییر تابعیت (پذیرش، رد و ترک تابعیت) اصل ۴۲ قانون اساسی ایران مقرر می‌دارد «اتباع خارجه می‌توانند در حدود قوانین به تابعیت ایران درآیند و سلب تابعیت اینگونه اشخاص در صورتی ممکن است که دولت دیگری تابعیت آنها را بپذیرد یا خود آنها درخواست کنند.» لذا به پیروی از اصل ارادی بودن پذیرش و ترک تابعیت، قانونگذار ایران نیز در وضع قواعد پذیرش به تابعیت ایران، مقرر داشته کسانی که داوطلب تحصیل تابعیت ایران باشند باید آن را «تقاضا» نمایند. ضمناً اینکه از دست دادن تابعیت ایران نیز کاملاً اختیاری است که به دو روش ازدواج یا اراده شخص تحقق می‌یابد.
(حقوق بین‌الملل خصوصی - دکتر محمد نصیری - منبع پیشین - صص ۷۰ الی ۷۵)

۷ **گزینه د صحیح است.** برای تشخیص تابعیت عملی و موثر در تابعیت مضاعف، قاضی باید قراین و اوضاع و احوال را در نظر گرفته و ببیند فرد در عمل به کدام دولت بیشتر تعلق و بستگی دارد. از این لحاظ محل سکونت، زبان، تابعیت همسر شخص، گذرنامه مورد استفاده و غیره مورد توجه قرار می‌گیرد.
(تعارض قوانین - دکتر نجاد علی الماسی - منبع پیشین - صص ۱۶۳)

۸ **گزینه ج صحیح است.** درباره هر قضیه‌ای که حکم آن تابع قانون بیگانه باشد اگر بر حسب قاعده تعارض قوانین بیگانه آن حکم به حقوق ایران احاله شده باشد این احاله را باید دادگاه رعایت نماید، با این وصف در مواردی که آزادی اراده در تعیین قانون صالح موثر شناخته شده این تردید رخ می‌دهد که آیا باز دادگاه مکلف است احاله را برخلاف توافق طرفین مراعات نماید یا نه. در این حالت رعایت احاله با اصل پذیرفته شده آزادی اراده در تعیین قانون صالح برخورد می‌یابد، زیرا نمی‌توان پذیرفت که قانون صالح تعیین شده از سوی طرفین شامل قاعده تعارض قوانین بیگانه نیز می‌گردد.
(بایسته‌های حقوق بین‌الملل خصوصی - دکتر محمود سلجوقی - نشر میزان - ۱۳۸۰ - صص ۲۳۸)

۹ **گزینه ب صحیح است.** وفق ماده ۹۷۳ قانون مدنی ایران «اگر قانون خارجه‌ای که باید مطابق ماده ۷ جلد اول قانون مدنی یا بر طبق مواد فوق رعایت گردد به قانون دیگری احاله داده باشد،

محکمه مکلف به رعایت این احاله (احاله درجه دوم) نیست مگر آنکه احاله به قانون ایران (احاله درجه اول) شده باشد» چنانکه ملاحظه شد این ماده شامل دو قسمت است. قسمت اول مربوط به احاله درجه دوم که محکمه ایرانی مکلف به رعایت آن نیست و قسمت دوم احاله از نوع درجه اول است که مورد پذیرش قانونگذار قرار گرفته است. لذا با توجه به نوع احاله ممکن است محکمه ایرانی حسب مورد احاله را رد (درجه دوم) یا بپذیرد. (احاله درجه دوم) (تعارض قوانین - دکتر نجادعلی الماسی - منبع پیشین - ص ۹۸)

۱۰ **گزینه الف صحیح است.** برابر ماده ۹۸۶ قانون مدنی «زن غیر ایرانی که در نتیجه ازدواج ایرانی می‌شود بعد از طلاق یا فوت شوهر می‌تواند فقط با اطلاع کتبی به وزارت امور خارجه به تابعیت اول خود بازگشت نماید. علیهذا هرگاه خاتمه یافتن ازدواج، در اثر فوت شوهر بوده و زن از شوهر متوفی خود اولاد صغیر داشته باشد مادام که اولاد او به سن ۱۸ سال نرسیده‌اند نمی‌تواند از این حق استفاده کند.»

التهایه به علت آنکه در موقع ازدواج اراده زن برای تحصیل تابعیت ایران به هیچ وجه مورد نظر قرار نگرفته است و با سر آمدن ازدواج، دیگر موجبی وجود ندارد که تابعیت شوهر (ایران) بر زن تحمیل شود قانون ایران طبق ماده ۹۶۸ فوق‌الذکر تسهیلاتی را برای رجوع زن به تابعیت اولیه خود در نظر گرفته است.

(حقوق بین‌الملل خصوصی - دکتر محمد نصیری - منبع پیشین - ص ۶۷)

۱۱ **گزینه ج صحیح است.** صلاحیت دادگاه یک کشور ملازمه با صلاحیت قانون آن کشور ندارد. یعنی صلاحیت دادگاه یک کشور الزاما همراه با صلاحیت قانون آن کشور نیست. بدین مفهوم که طرح هر دعوی در دادگاه یک کشور واجد صلاحیت ملازمه با صلاحیت قانون آن کشور ندارد. مگر اینکه مساله با نظم عمومی ارتباط پیدا کند که دادگاه ایران مکلف است نسبت به ماهیت دعوی قانون ایران را به موقع اجرا گذارد. نظر به اینکه قوانین جزایی (کیفری) اداری و مالیاتی مربوط به نظم عمومی هستند و هدف از وضع آنها، حمایت از منافع جامعه است، بنابراین جنبه درون مرزی دارند و باید نسبت به تمام اشخاص و اشیایی که در قلمرو آنها واقع شده‌اند اجرا شوند، که در این صورت تقارن صلاحیت قضایی و قانونی مصداق می‌یابد.

(تعارض قوانین - دکتر نجادعلی الماسی - منبع پیشین - صص ۱۱، ۹)

۱۲ **گزینه د صحیح است.** تنظیم قاعده‌های حقوق بین‌الملل خصوصی (قواعد حقوق بین‌الملل خصوصی) مانند قاعده‌های حقوق داخلی، در هر کشور از سوی قانونگذاری همان کشور صورت می‌گیرد. از این رو همان سان که برجسته‌ترین منبع در حقوق داخلی ایران قانون می‌باشد، در حقوق بین‌الملل خصوصی ایران نیز برجسته‌ترین منبع را قانون (بخشی از مواد قانون مدنی) ایران تشکیل می‌دهد.

(بایسته‌های حقوق بین‌الملل خصوصی - دکتر محمود سلجوقی - منبع پیشین - ص ۲۵)

۱۳ **گزینه ج صحیح است.** از آنجا که قانون خارجی جزء مسایل موضوعی به شمار می‌رود، نتیجه منطقی این امر آن است که اثبات قانون خارجی مانند سایر امور موضوعی و ماهوی به عهده کسی است که به آن استناد می‌کند و چون اصحاب دعوی هستند که به قانون خارجی استناد می‌نمایند، بنابراین اثبات آن به عهده ایشان است. بطور خلاصه مطابق سیستم متداول در غالب کشورها قانون خارجی نیاز به اثبات دارد و تکلیف قاضی نیست و اثبات آن به عهده اصحاب دعوی است که به آن استناد می‌کنند.

(تعارض قوانین - دکتر نجاد علی الماسی - منبع پیشین - ص ۱۲۱)

۱۴ **گزینه ب صحیح است.** موسس مکتب جدید ایتالیا، مانچینی (۱۸۸۸-۱۸۱۷) می‌باشد که از رجال سیاسی ایتالیا بوده و سهم عمده‌ای در تحقق وحدت سیاسی ایتالیا داشته است. این مکتب که آن را مکتب شخصیت قوانین نیز می‌گویند با مکتب قدیم ایتالیا (مکتب شارحان) تفاوت دارد، ولی از بسیاری جهات شبیه مکتب اصولی دژ انتره است.

(تعارض قوانین - دکتر نجاد علی الماسی - منبع پیشین - ص ۵۹)

۱۵ **گزینه الف صحیح است.** آقای دکتر نصیری تابعیت را عبارت از رابطه سیاسی و معنوی می‌داند که شخصی را به دولت معینی مرتبط می‌سازد و آقای دکتر سلجوقی اصطلاح تابعیت را دارای ارزش حقوقی و سیاسی می‌داند. لذا با تلفیق این دو تعریف اساتید حقوق بین‌الملل خصوصی، گزینه «۱» که تابعیت را یک رابطه حقوقی، سیاسی و معنوی بین فرد و دولت دانسته صحیح می‌باشد.

(حقوق بین‌الملل خصوصی - دکتر نصیری - منبع پیشین - ص ۲۶)

(بایسته‌های حقوق بین‌الملل خصوصی - دکتر محمود سلجوقی - منبع پیشین - ص ۵۷)

۱۶ **گزینه ب صحیح است.** برات بیشترین رواج را در میان اسناد قابل معامله در تجارت بین‌المللی یافته و بیش از دیگر اوراق تجاری در مرکز توجه قانونگذار ایران به هنگام وضع قانون تجارت در اردیبهشت ماه سال ۱۳۱۱ واقع شده است و با تفصیل به بیان قاعده‌های حاکم بر آن مبادرت نموده است. از نظر شکلی در ماده ۳۰۵ ق.ت.قید شده «در مورد برواتی که در خارج از ایران صادر شده شرایط اساسی برات تابع قوانین مملکت صدور است.»

(حقوق بین‌الملل خصوصی - دکتر محمود سلجوقی - جلد ۲ - چاپ ۳ - نشر میزان - ۱۳۸۵ - ص ۳۷۳)

۱۷ **گزینه ج صحیح است.** در مواردی که مساله تعارض دو یا چند تابعیت خارجی برای یک فرد (تبعه خارجی) مطرح شود باید آن تابعیتی را ترجیح داد که بر اساس علایق حقیقی و عملی استوار است. تابعیتی که بر اساس چنین علایقی استوار است را اصطلاحاً «تابعیت عملی یا موثر» می‌گویند. البته در صورتی که یکی از تابعیت‌های مضاعف، تابعیت متبوع قاضی (ایران) باشد، قاضی مکلف به ترتیب اثر دادن به تابعیت خود (ایران) است.

(تعارض قوانین - دکتر نجاد علی الماسی - منبع پیشین - ص ۱۶۳)

۱۸ **گزینه ب صحیح است.** ایران از جمله کشورهایی است که احوال شخصیه افراد را مشمول قانون دولت متبوع آنها می‌داند. ماده ۶ قانون مدنی ایران قاعده اعمال قانون ملی نسبت به احوال شخصیه ایرانیان مقیم خارجه را تایید نموده و مقرر می‌دارد «قوانین مربوط به احوال شخصیه از قبیل نکاح و طلاق و اهلیت اشخاص وارث در مورد کلیه اتباع ایران ولو اینکه مقیم در خارجه باشند مجری خواهد بود.» دلیل اصلی این حکم آن است که قوانین مربوط به احوال شخصیه برای شخص وضع شده و لذا باید همیشه با شخص همراه باشد تا وضعیت و اهلیت او دستخوش تزلزل نگردد.

(تعارض قوانین - دکتر نجادعلی الماسی - منبع پیشین - ص ۱۵۵)

۱۹ **گزینه ب صحیح است.** قانونگذار ایران در مواد ۸ و ۹۶۶ قانون مدنی ایران قاعده اعمال قانون درون مرزی (قانون محل وقوع مال) را نسبت به اموال غیرمنقول (ملک) صراحتاً قبول نموده است. ماده ۸ قانون مدنی مقرر می‌دارد «اموال غیرمنقول که اتباع خارجه در ایران بر طبق عهده تملک کرده یا می‌کنند از هر جهت تابع قانون ایران خواهد بود.» ماده ۹۶۶ نیز قاعده مزبور را به نحو ذیل بیان می‌کند: «تصرف و مالکیت و سایر حقوق بر اشیای منقول یا غیرمنقول (ملک) تابع قانون مملکتی خواهد بود که آن اشیاء در آنجا واقع می‌باشند...»

(تعارض قوانین - دکتر نجادعلی الماسی - منبع پیشین - ص ۱۸۴)

۲۰ **گزینه الف صحیح است.** اصلی که از این لحاظ باید همیشه مورد توجه واقع شود این است که حق نمی‌تواند در ایران اثری کمتر و یا بیشتر از آنچه که در کشور محل تشکیل خود دارد تولید نماید. به عبارت دیگر، سهم قانون خارجی در این دو جمله خلاصه می‌شود: اولاً حق همان آثاری را دارد که قانون خارجی بر آن بار کرده است ولو اینکه قانون ایران آثار کمتری بر آن مترتب کرده باشد. ثانیاً هیچ حقی نمی‌تواند در کشور دیگر اثری بیشتر از آنچه که در کشور اصلی داشته تولید نماید.

البته حدودی که بوسیله قانون ایران هم معین می‌شود باید مدنظر قرار داد. (نظم عمومی)

(تعارض قوانین - دکتر نجادعلی الماسی - منبع پیشین - ص ۱۱۰)

۱ تابعیت موثر در حقوق بین الملل خصوصی عبارت است از:

- الف) تابعیتی که با اعمال سیستم خون به وجود آمده است.
- ب) تابعیتی که با اعمال سیستم خاک بوجود آمده است.
- ج) تابعیتی که شخص از بین چند تابعیت آن را ترجیح می دهد.
- د) تابعیت واقعی که قاضی از بین چند تابعیت شخص آن را ترجیح می دهد.

۲ منبع اصلی تابعیت در هر کشور ... است.

- الف) قواعد داخلی
- ب) عهدنامه ها
- ج) عرف داخلی
- د) رویه قضایی بین المللی

۳ تابعیت دوگانه تولد ممکن است معلول تعارض ... باشد.

- الف) دو سیستم خون
- ب) سیستم وحدت و سیستم خون
- ج) سیستم وحدت و استقلال
- د) قوانین مربوط به ترک تابعیت و تحصیل تابعیت.

۴ کدامیک از افراد ذیل دارای تابعیت اصلی ایران هستند؟ کسی که از پدر ...

- الف) و مادر بیگانه که یکی از آن دو در ایران متولد شده بوجود آمده است.
- ب) و مادر نامعلوم در ایران متولد شده است.
- ج) ایرانی متولد شده است.
- د) هر سه گزینه.

۵ در سیستم حقوقی ایران شخصی که در ایران از پدر و مادر خارجی متولد شود، در

صورتی تبعه ایران محسوب می شود که:

- الف) پدر و مادر حتما در ایران متولد شده باشند.
- ب) یکی از پدر یا مادر در ایران متولد شده باشد.
- ج) پس از رسیدن به سن ۱۹ سالگی درخواست تحصیل تابعیت ایران را بنماید.
- د) پدر تبعه یکی از کشورهای همسایه ایران باشد.

۶ زن خارجی که به واسطه ازدواج با مرد ایرانی به تابعیت ایران درمی آید:

- الف) در صورت فوت شوهر برای خارج شدن از تابعیت باید درخواست ترک تابعیت نماید.
- ب) در صورت فوت شوهر، خود به خود تابعیت ایرانی را از دست می دهد.
- ج) در صورت فوت شوهر می تواند با اطلاع کتبی به وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی به تابعیت قبلی خود درآید.
- د) تا دو سال پس از ازدواج تابعیت ایرانی خود را رد می نماید.

۷ زن ایرانی که با مرد خارجی ازدواج می‌نماید:

- الف) اگر قانون کشور متبوع شوهر تابعیت شوهر را بر زن تحمیل نماید، تابعیت ایران را از دست می‌دهد.
 ب) اگر قانون کشور متبوع شوهر تابعیت شوهر را بر زن تحمیل نماید باز هم تابعیت ایرانی خود را حفظ می‌کند.
 ج) این ازدواج به هیچ وجه نمی‌تواند تأثیری در تابعیت ایرانی وی داشته باشد.
 د) به محض ازدواج تابعیت ایرانی را از دست می‌دهد.

۸ در موضوع وضعیت حقوقی اتباع بیگانه در ایران ...

- الف) استثنائاً بیگانگان در ایران از برخی «حقوق مدنی» همچون «حقوق مخصوصه» متمتع می‌شوند.
 ب) استثنائاً بیگانگان در ایران از حقوق مدنی متمتع می‌شوند.
 ج) اصل کلی این است که بیگانگان در ایران از کلیه حقوق مدنی متمتع می‌شود.
 د) اصل کلی این است که بیگانگان در ایران فقط از «حقوق مخصوصه» متمتع می‌شوند.

۹ به روش حل تعارض قوانین که صرفاً از لحاظ علمی و نظری، حکمی مناسب هر دسته از

تعارض باشد جستجو می‌شود؟

- الف) روش ماهوی اطلاق می‌گردد.
 ب) روش اصولی اطلاق می‌گردد.
 ج) روش جزمی اطلاق می‌گردد.
 د) روش حقوقی یا انتخاب انطباق می‌گردد.

۱۰ تفکیک بین مسائل شکلی و مسایل ماهوی برای نخستین بار توسط کدام مکتب عنوان

شده است؟

- الف) آلمانی (قرن نوزدهم)
 ب) فرانسوی (قرن شانزدهم)
 ج) قدیم ایتالیایی
 د) هلندی (قرن هفدهم)

۱۱ حقی که در خارج از ایران بوجود آید:

- الف) به هیچ وجه نمی‌تواند در ایران منشاء اثر باشد.
 ب) می‌تواند در ایران منشاء اثر باشد اگر طبق قانون صلاحیتدار ایجاد شده باشد.
 ج) می‌تواند در ایران منشاء اثر باشد مشروط بر اینکه به موجب قوانین داخلی ایران تشکیل شده باشد.
 د) می‌تواند در ایران منشاء اثر باشد اگر منافی هم برای اتباع ایران داشته باشد.

۱۲ در موضوع تعارض قوانین، تعارض متحرک یعنی تعارض ... نظام‌های حل تعارض.

- الف) زمانی
 ب) ضمنی
 ج) مثبت
 د) منفی

۱۳ نظم عمومی در حقوق بین‌الملل خصوصی:

الف) دقیقاً همان نظم عمومی در حقوق داخلی است.